

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Controversiarum fidei cath. adv. haereticos [...] doctrina in varios tractatus distributa - Cod. Ettenheim-Münster 171

Griesser, Adam

[S.l.], 1628-1629

Tractatus IV.- De Gratia, eiusque Effectibus Justificatione et Merito

[urn:nbn:de:bsz:31-114334](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114334)

ut a effectu huius p[er]i nisi p[er] bapt[is]m[um] debet esse p[ro]p[ri]a ca
 r[ati]o r[ati]o[n]is beatifica q[ui]a uocatur p[er]n[un]dam[us] har
 tu m[er]itu[m] p[er]uulij seu ijs q[ui] nullu[m] actualia p[er]ta commiserunt sola
 q[ui] sine alia adiuncta p[er]na p[er]s[er]uat aut loquidij afflicto[n]i
 et ijs p[er]uulor[um] obsecros h[ab]et lo[n]g[ue] o[m]m[n]ialionu[m] Catholico[n]u[m] p[er] p[er]t[ur]a
 p[er]dibola illa de p[er]m[un]da[n]te area a p[er]leu[m] math. 3, Item p[er]t[ur]a
 Chri[m]i in optem: Jud. Math. 25 nec in illud ap[er]t[ur]o ro da mittor
 dijs ni p[er]agnu[m] ignis q[ui] n[on] fuerint scripti in l. uba spectant aut
 ad p[er]uullos aut ad adu[er]s[os] u[el] ad p[er]uullos aut eos q[ui] p[er]uullos u[el] cre
 dunt, quales sunt p[er]uullos n[on] baptizati, alia scriptura aut p[er] p[er] q[ui]
 diunt, u[el] baptizatos p[er]uullos ad m[er]itu[m] aut igne uenire Ignis
 uel lo[n]g[ue] subterranen[te] d[er]i[n]t[ur] a damnatoru[m] loco, sed u[el]
 de sub[ter]ra d[er]i[n]t[ur] igne uenire q[ui] ut n[on]nulli putant, u[el] q[ui]
 t[er]re tales n[on] baptizati ab igne uenire ignis n[on] ab[er]t[ur]u[m] p[er]uullos
 u[el] h[ab]et p[er] p[er]na[m] red p[er]p[er]e q[ui] p[er] loco uelut p[er] h[ab]et u[el] h[ab]et
 1. 6. 6. 1. u[el] ad 7. ubi g[ra]tia op[er]is fuisse rep[er]it: h[ab]et de
 p[er]t[ur]a & g[ra]tia am[er]sione ad g[ra]tia[m] p[er]t[ur]a d[er]i[n]t[ur]a p[er] p[er]d[er]amur

TRACTATUS
 II.

De Gratia, Eiusq[ue] Effectibus,
 Justificatione et Merito.

Post mo[do] de p[er]t[ur]a, seu am[er]sione Charitatis diuina recto
 ordine procedimus ad reparat[i]o[n]e[m] eius de q[ui] sic per g[ra]tia[m] di
 uinam est. n[on] g[ra]tia p[er]t[ur]a. in p[er]ta lege d[er]i[n]t[ur]a. de qua Theologi
 intra m[er]ita de p[er]t[ur]a & de g[ra]tia in 5 p[er]t[ur]a. 1. 2. u[el] a q. 90 u[el] p[er]
 ad 109 agunt, quor[um]da[m] p[er]p[er]iunt quo a d[er]o ad h[er]e[n]t[ur]a m[er]ito
 re op[er]anda inuamur ad fine[m] n[on] u[el]t[ur]a, nam p[er]t[ur]a, in q[ui]
 p[er]uullos. l. de libero arbitrio g[ra]tia[m] u[el]t[ur]a unde saluet de h[er]e[n]t[ur]a g[ra]tia
 agit Cou: T[er]t[ur]a l[ib]er. 6. q. 1. de Justif. d[er]i[n]t[ur]a: ut manuali l. 1. r. 16.
 & q. 2. q[ui]t[ur]a q. 1. ut p[er]p[er]iunt in op[er]is: Henricus sanctofus de
 libero Arb. & q. 81. ambas p[er]p[er]a, la Justif. p[er]uullos. de g[ra]tia p[er]d[er]amur

pro gratia
liberata
seu gratuita

pro dono gratuito

li seu gratuita sui creatio, gratias vero sup. 10. & redemptio
 dicitur. Inu. ut loq. et arg. in psal. 135. ubi ait altissimus
 gratiam dedit n. fm. q. a. f. n. o. r. ad. et quia referre nos. hanc aut
 p. h. ut ipse dicitur. t. a. quae dicitur. p. l. a. g. p. g. r. a. p. p. r. i. e.
 dicta ip. cathol. ab ecclesiis. n. h. u. r. p. e. a. t. e. r. i. o. n. i. s. p. a. r. t. i. s. t. r. u. c. t. u. r. i. s.
 sumit. q. q. u. a. t. u. r. o. n. e. d. o. n. o. g. r. a. t. u. i. t. a. t. i. s. q. u. o. n. o. n. u. r. i. u. m.
 nec dicitur. illi t. u. u. l. u. e. l. q. u. e. m. e. l. a. t. u. r. e. l. i. g. i. o. n. i. s. u. e. l. q. u. e. m. e. r. i. t. i. s. t. h. e. i.
 sup. addit. est. talis gra. q. sola liberalis. N. t. q. u. o. p. a. e. s. t. i. a. q. u. a.
 h. a. b. e. t. a. n. g. e. l. i. b. i. q. u. a. l. a. d. a. m. i. n. p. r. i. m. a. n. a. f. u. i. o. r. a. n. t. e. h. a. b. e. b. a. t. d. i.
 t. h. e. i. u. s. h. i. d. o. m. i. n. u. s. p. s. a. l. 44. d. i. f. f. u. s. a. e. s. t. g. r. a. i. n. l. a. b. i. s. f. u. i. s. i. t. u. r.
 2. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. i. n. i. l. l. o. e. s. t. m. e. r. i. t. i. s. a. t. h. e. i. i. n. a. q. u. o. d. h. a. b. e. t. q. u. o. d.
 3. a. d. h. u. c. f. r. u. i. t. u. s. y. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. i. n. i. l. l. o. u. e. l. d. o. n. o. g. r. a. t. u. i. t. a. t. i. s.
 s. e. d. e. s. t. i. n. q. u. o. p. e. n. a. l. i. t. u. r. i. b. u. s. e. t. i. n. d. i. g. n. i. s. q. u. a. l. e. s. n. o. n. d. e. b. e. n. e. f. i. c. i. a. t.
 p. o. s. t. l. a. p. s. a. l. a. d. a. m. e. s. o. f. o. l. i. t. h. e. i. m. e. r. i. t. i. s. q. u. o. d. h. a. b. e. t. h. a. c. d. e. i. p. o. m. 3.
 I. u. s. t. i. f. i. c. a. t. i. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. p. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. p. a. d. d. e. m. p. t. i. o. n. e. q. u. o. d. i. n. t. h. e. i. s.
 p. r. o. u. l. i. d. o. n. o. p. p. r. i. e. e. s. t. d. i. u. i. u. s. u. s. t. h. e. o. l. o. g. o. r. u. m. a. c. c. e. p. t. a. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e.
 p. o. n. i. t. u. r. e. t. i. d. e. o. h. a. c. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. s. i. l. i. f. o. l. e. t. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. q. u. o. d. h. a. b. e. t.
 Aug. 1. l. e. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. r. 10. e. t. a. l. i. b. i. a. c. a. n. o. b. i. s. h. i. c. i. n.
 q. u. i. m. o. d. o. f. u. i. t. u. r.

Notandum 2. q. gratia hoc 3. e. s. t. i. n. t. h. e. o. l. o. g. i. u. s. u. s. a. c. c. e. p. t. a. m.
 d. a. r. i. n. u. n. o. u. t. a. m. p. h. a. d. e. q. u. a. p. r. o. p. o. n. e. d. u. e. e. s. t. e. u. l. i. a. p. o. s. t.
 o. l. i. m. d. a. m. n. a. t. a. h. a. e. s. i. m. p. o. l. a. g. i. a. q. u. o. d. a. l. i. d. e. m. q. u. a. l. i. p. r. i. m. a. t. i.
 d. o. n. o. p. r. o. a. c. c. e. p. t. a. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. u. t. e. s. t. i. n. t. e. r. e. a. d. a. d. m. i. t. t. e. b. a. t. p. r. i. m. e.
 q. u. e. r. i. t. a. i. n. h. i. c. c. a. t. h. o. l. i. c. e. d. e. t. q. u. a. r. e. t. a. d. m. i. t. t. e. b. a. t. u. t. u. r. a. e. s. t. a. p. u. d.
 M. a. l. a. n. c. h. K. s. u. n. d. i. n. d. o. a. m. p. s. i. b. i. e. t. a. l. i. o. s. p. a. s. s. i. m. e. t. i. t. a. p. o. m.
 e. n. i. f. r. u. i. d. e. b. e. t. i. t. a. e. d. o. n. u. s. i. n. u. i. u. s. d. e. l. i. b. e. t. o. m. u. l. t. i. m. o. d. o.
 t. u. i. f. u. n. t. m. a. g. i. s. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. d. o. n. o. n. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. u. n. i. u. s. h. o. m. i. n. i.
 C. h. r. i. i. i. n. p. l. u. r. e. a. b. u. n. d. a. n. t. i. t. i. c. i. t. a. t. e. p. a. s. s. i. m. f. r. u. i. t. u. r. a. l. o. q. u. i. u. t.
 Tim. 1. i. Jac. 4. 1. n. e. q. u. i. t. e. m. p. e. r. i. u. l. t. i. m. o. d. o. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e.
 t. a. l. e. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. d. o. n. u. s. e. s. t. q. u. o. d. e. s. t. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. s. e. i. u. s. a. d. f. i. n. e.
 g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. e. s. t. m. e. r. i. t. i. s. t. h. e. i. h. o. m. i. n. i. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. q. u. o. d. u. e. l. i. c. i. n. o. n. e. a. l. i. a.
 g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. d. e. i.

Notandum 3. q. gratia dicto modo sumpta sicut p. gratuito
 e. s. t. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. d. o. n. o. p. r. o. n. o. b. i. s. i. n. m. e. r. e. n. t. i. b. u. s. e. t. m. e. r. i. t. i. s. t. h. e. i. g. e. s. s. o.
 u. a. r. i. s. h. i. s. s. u. b. d. i. u. i. s. i. o. n. e. a. c. q. u. e. s. u. b. s. e. p. a. n. a. m. 1. a. l. i. a. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e.
 i. n. t. e. n. o. p. e. i. n. h. a. e. n. t. i. i. n. n. o. b. i. s. e. s. t. a. l. i. a. p. o. t. e. n. a. s. e. u. i. n. t. e. n. o. r. a.
 i. n. o. p. t. a. n. o. e. s. t. u. t. i. n. o. u. a. r. i. a. t. o. M. o. d. o. C. h. r. i. i. s. e. i. u. s. u. s. t. i. t. u. t. o. r. u. a. n.
 J. e. s. u. s. d. i. c. i. t. u. r. e. t. i. n. a. l. i. b. i. 2. i. n. t. e. n. o. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e. u. n. o. q. u. o. d. g. r. a. t. u. i. t. a. t. e.

etis; item actualis inflatus est in actus pios & salutares de
 quo in spe a. seq. Habituali u. Gra. qua & quomodo est
 habitus absoluti & autonomasia tu paterificans tu Gratul
 faciens uocat est Habituali donu gra gratul facientis. Completil
 simul habitus supus fidei, spai, ac plique Charitatis, & hinc appa
 ut diffia in ha. Hanc habituale & illa actuali Gra. qd har est
 permanens Charitas. Actuali u. seu actuali auxilium Gra. qd me
 ra liberalite est dari solent qd fit in motione (moralis) seu
 actione transfente est uicium ad operanda & superant uicem uade
 ut infra patebit. Distinguit a. qd auxilium est uel qd hoc
 tu ad nos tu ad melior actus dat a deo & quod a quasi
 debito u. simple uel ex hypothese de quo supra. tract. p. 161.
 hoc u. actuali u. dat uel ad bonos actus. 4. Gra
 actuali seu specialis auxilium (uel gratia Gra gratul facientis put
 habituale. & actuali p. 161. et manu te san. Sub 3. alia
 est excitans seu uocant alia adiuuans. Excitans seu p.
 cans Gra qd est p. 161. aut est antecedens item & o.
 perans uocat est qd a mentis. Illustratio & uolunt. impulsus
 quibus aia mouet a deo ut uel a somno p. 161. uel negligia
 seu torpore in bonis operibus euigilet h. fundit. & p. 161.
 qui nos liberant. & uocant uocant sua sancta p.
 p. 161. & gram Apoc. 3. Eie Ego sto ad ostiu & pulsio.
 Completil u. hac gra u. tu super uade, ipso. Illustratio
 Illustratio & Motus aie sed & Motions quod ad appetit
 sentitui item Occasionis Infirmis p. 161. aduersit
 & plia alia obia ostentent ad bonu Excitantia. Adiuuans
 Gra qua est qd. Consequens, comitans, uel & Cooperans uocari
 potest ha Gra. qua impat & mouet uicem ut qd p. 161.
 Gra uocant. hoc est, ut quis eligat & faciat quod illi deo
 per imperat mediant de hac uel de illa p. 161. ad ostiu
 & pulso (sunt per gra Excitantia) si quis audierit uocat
 meam & aperuerit sanua intrabo ad tu fiet per gram
 adiuuantem, pro hac & & illa oramus cu. Sedis du diuini
 actiones uicis sumus sine operando p. 161. Gra uocant
 seu p. 161. ut adiuuans p. 161. Tandem hanc p. 161.
 gram diuina, necessitatem simul. Indical aug. & de p. 161.
 meritis ut hanc aie quod a. ad seruit nos quentim, nisi uis.

putante n̄ possumus de fern. conatus n̄i ait, & rasi sunt
 si n̄ adiuvent, & nulli si n̄ opitanti, quo spectat & illud
 con. 1° sed. 6. c. 6. disponunt ad iustitiam dū conati diu
 nā grā & adiuti fidem, & audita concipientibz libere mouent
 in dicitur har. diuisio h̄c locū in h̄m in primā rē, & in
 grā & iustificacōe n̄m & fideles ac iustificati q̄z, in grā
 grā rōntante & adiuuante ad bonū op̄m dēruitate, ut
 colligitur ex utriusq; descriptioe, p̄ueniens t̄m s̄c̄m exitate grā
 proprie & peculiaritate est op̄m r̄t ut prouideat d̄r̄t illa
 in nobis dicitur sine nobis operari, & sine n̄ro consensu s̄c̄m illa
 p̄lat ut audiat quid loquat in me, s̄c̄m, famellā n̄ sine uia
 aitione, fiat, cui sit actus uitalis. 2° Eadem grā grā
 tu faciens seu p̄cedit t̄m & potest actualis alia, s̄c̄m operari
 alio cooperante, coincidit s̄c̄m (saltem quoad re, cui p̄ce
 cadenti diuisione, ut patet a. seq. Operari u. est grā actualis
 h̄z quā d̄r̄t uat in h̄m in t̄m iustitiam illustracōem mentis & v̄o,
 lantatis actu quo moueat ut uel ā malo resurgat uel in bo
 no p̄grediat. Cooperari grā q̄ & comitari d̄r̄t q̄ officia in
 h̄m d̄r̄t q̄ quocūq; h̄m, s̄c̄m quā d̄r̄t cooperari nobis
 cui actus v̄o h̄z, har. diuisio grā multata est, q̄ s̄c̄m aug. ut p̄t
 de lib. arb. d̄r̄t ait ip̄s, uel uelimus operari incipiens q̄ uolens
 fibz cooperari p̄fectens, & sine illa (p̄cipit infra) t̄m op̄
 rante, ut uelimus uel cooperante cu uolumus ad bona p̄ce
 tatis opera nihil uolumus, h̄z q̄s̄c̄m satis operari fundū in
 s̄c̄m script: philip: 2. s̄c̄m est q̄ operari in nobis uelle
 & p̄fectens & rom. 8. diligere nobis d̄r̄t d̄r̄t d̄r̄t cooperari in
 bonū. 3° Cor. 3. si adiutores sumus. n̄m n̄ q̄ h̄c d̄r̄t d̄r̄t d̄r̄t
 sic har. diuisio ā p̄cedenti ante eadē, rē ad hoc & arto p̄q.
 6° Eadem grā p̄cedit t̄m actualis, alia d̄r̄t & p̄ce
 niam, alia p̄cedens uel & comitari, illa est quā d̄r̄t nos
 uolumus p̄uenit har. quā nobis ad p̄cedentē op̄m & nos
 auctat: sumit q̄ p̄cipit illa q̄ d̄r̄t p̄lat. 18. misericordia
 d̄r̄t p̄uenit me, illa q̄ p̄lat. 12. misericordia tua, subsequit
 me, d̄r̄t q̄ d̄r̄t d̄r̄t: actiones uias q̄ sumus h̄c p̄uenit
 d̄r̄t n̄ra (ut post p̄nt: Paā nos q̄ sumus h̄c grā p̄uenit
 p̄uenit & p̄cipit & Aug. in chiro. 1. 32. ait uolentem p̄uenit
 ut uelis uolentem seq̄ n̄ frustra uelit ut h̄z nec har. diuisio

in se sed in noie tenus dicitur d a p d: cum tam inuita, qua
 operam reuera sic pueniens: s tam aduenan qua operam
 p e subsequens 7o deniq, gra gratu facien potisse
 u. Actualis seu puitans, pueniens, aut opar uoaly,
 seu adiuuan, cooperans, aut comitans, e subsequens sic, nomina
 fipimã diuisione diuidit in sufficientem, seu inaffraut, et in
 affraut, sufficientem e gra seu illud auxiliu b d quo h d
 ita uocal, & citat, & uocal a dro dirigendo, ptependo uo,,
 cando uel sic puitatus pot uelle, uidera, uelle, quati bene
 agere, uel ptependi si p uelie credere, quati, aut bene agere, de
 gra sufficienti hnt, ha scriptura: puaia s quid est quod
 ultra debui fe uinea mea: et u' fci, et u' bo p panti ma
 nu, meaz totã die, ad populu' incredulu' et u' ad q' rapie
 rat mar 23 Quoties uolui gregare filios tuos, et uoluesti rem
 io u' ois obedire in uangelio q' infra p piam pbanda fund.
 Efficas gra q' e gregia d' i' illud auxiliu b d quo h d ita
 uocal, & citat, aut mouet ut u' h' pot uelle, bene agere q,
 uenti sed u' i' p' infallibilitate, uelie quati bene agat, de
 har loq' script: puaia s. sicut operato milis aurat ego a u'
 g d'ro yoa. 6. ois q' audit a p'ra et didicit uenit ad me et
 e. ro u' rapiat: uo q' qua' de manu mea, talis gra i' p'
 cap fuit uocal s. Paulu' sicut alios in exompla ad d'ui s.
 Aug. c. 15. de libero arbit: talis e multoru' alioru' apparet
 quise e' effectiu, nec plus hic addendu' est, ut in dubitatio hanc
 gram i' p' h' uelie admittant. cetera q' de diuisione gra
 peculiariter diffia sunt e' futu digna seq. arto. p'p'ia.

A R T I C U L U S V I I I

Quidam in spe de gra gratu facien
 te ringg, p'obus Actuali, Habituali,
 sufficiente et efficaui difficultate
 soluentur.

Quaerit 1o an p' h' b d auxiliu' actuale deq' aliud Habitual:
 sicut gra habitualis gratu faciens p' modu' qualitatis p' manebit
 in nota: Negant aliter p'igius, & p'aperu' Calu: p' amnd. in artic:
 e' p'amine, Con: Tnd p'p. 6. p' d' q' hoc con' est oia' catholice u' b d.

sentia affirm: n̄ tū quoad Charitatem & virtutem infusam, de quibus
 res oīo certa est, sed et quoad grām, et p̄b̄ 1. q̄a (conci. Trid.
 sic: sess. 6. can. 11. definit hanc Justificari n̄ solum solum im-
 punitae grāe Christi, sed interā et inhaerente grāe et Charitate q̄ in
 cordibus nostris infusa est, hanc a. mentes (conci. Trid. in u. h. p. se-
 ip̄a clara verba indicant hanc et Catechismus sic de hoc. de fact.
 bapt: exp̄p̄e declarat et ḡfirmat. 2. colligi ex script: Joa.
 14 si quis diligit me, p̄ meum diligit sed et ad dū veniēmu,
 et mansione apud ipsū per grām fiet inhaerentem) faciemus.
 1. q̄a 3. o. q̄ natus est. 2. q̄o petū n̄ facit quoniam semen
 ipsius nempe grāe manet in eo. 3. q̄o dicit rāo hanc sicut sine
 dubio n̄ videtur minus creaturis rāolibus, quā ad sup̄nāalem.
 quā p̄ rāolibus quā ad nōales tū beatitudine dirigit: atq̄
 hīs p̄cipue n̄ sicut movendū ad actus nōales sed. Et largiē
 do illis grāe et virtutis, quā ad actiones sibi ḡrentanas p̄pen-
 deant q̄ et creaturis rāolibus utroq̄ modo p̄cipue sicut n̄ tū
 sas movendū ad actus sup̄nāales, quod fit p̄ auxilia grāe spiritali
 aliā, sed et tribuēdo iis sicut actu p̄cipua quodā sunt
 habitus sup̄nāales, quod fufius p̄bat p̄b̄ 1. q̄ et alij script: 1. p̄.
 et rāobus ad hanc magis p̄cipue infra ubi p̄batus fuerit
 q̄ haret: nos p̄ inhaerentem Justitiam iustificari, q̄ a. s. Aug.
 grām dicit p̄parat p̄p̄o q̄ nos instar inveniēti regat n̄ le
 creaturā, sed de increata grā loq̄ q̄ est p̄p̄o q̄ p̄ dōna sua
 creata nobis quodāmodo infidet et nos regit iustitiam
 Rom. 8. q̄ sp̄s dicit aguntur hī sunt filij d̄i.

Sumit 2. q̄o habitualis, ita et manens grā rea-
 lier distinguitur ab habitu Charitatis, at n̄ utrius, id est si
 p̄b̄liter defendi p̄at cu p̄b̄ 1. q̄ de grā c. 6. Et alij
 paucij Theologij grām habituale a Charitate n̄ distingu-
 unt, sed solum rāo, et nimirum dicit grā quā hōis habet,
 et sicut gratū facit Charitatem n̄ quā est p̄cipua officium
 sup̄nāalis amoris, verū p̄b̄iter est grām et Charitatem n̄ oīm
 dōna realia, sed distinctus habitus ut cu s. p̄b̄. q̄ no a. 3. d̄
 cent suare. tom. 3. de grā c. 12. Tan. q̄ 7. d̄b. 2. et alij
 plures apud ipsos, in p̄ Thomista, p̄b̄ 1. q̄a et scripturā et
 Concilia nominatim videmus in (conci. Trid. et Trid. sess. 6. c. 7.

in can. 11. satis clare hanc distinctionem significare de ordine
 utramque sic gratiam & charitatem tanquam duo distincta
 sed tunc opponuntur ut in 2^a cor. 13 hinc. Spiritus ubi dicitur
 & Charitas dicitur & coeque spiritus sic ut oibus nobis a. Tim. 1.
 superabundavit a. gratia & non nisi cum fide & dilectione Con. Ven.
 nense u. sic. Item de bapt. ait in baptismo infunditur gratia, &
 virtutes theologicas videlicet quas dicitur Charitas est scilicet u. loqu
 cit: scilicet mentione facit Gratia seu Justitia & Charitatis
 nota tunc per hoc quod Con. de pnti. generalia scholastica nro
 lacris atque de fide definitur, sed pnti. hanc utraque sententiam ut for
 te tunc coram supponeret, ut quoad hoc non male respondet
 Bell. & pnti. quia virtutes supernales quales est Charitas per
 ficiunt naturam aliquam ad actus et sine supernales virtutes
 est dispositio & factus ad optimum iuxta illud art. phys. 2° vir
 tutes supponunt naturam aliquam in actu perficiendam quod dicitur u.
 pnti. quod participatio quod dicitur divinitatis per supernales virtutes
 gratia. Quod hanc sententiam solvi potest alia quod de subditis gratia & cha
 ritatis. & sic. Item hanc problemam sententiam primariam subditis gratia
 sanctis tantis non est volentem sicut utrisque debent in quod gratiam
 & Charitatem eadem ratione habent esse volentem sed est ipsa gratia
 aia ut iam supra tract. pnti. art. ult. q. 1. tanquam pnti.
 & coeque, indicant quod de subditis pnti. orig. agere Charitatis
 u. subditis esse volentem, sicut inquam utrisque posteriori & problemam
 utraque sententia & ratio addit quod ad perfectio potest habeat
 quodammodo rationem virtutis quod si gratia non habeat rationem virtutis
 ut ostendit, sed virtute prior sit non est perfectio alicuius
 non gratia quod non in aliquam potest sed in ipsa esset aia for
 dicitur prior est potest subditis. Item omnia quod gratia tribuitur
 est Charitati quod tenent, et tribui solent ut est u. q. 1. de dilectio
 bro filio sed efficiere, et vitam aia fontem omni virtu
 tu iustificare, hoc de morte transferre ad vitam pro qui
 quod opari vitam aeternam. & hoc de filia tribui quod dicitur
 virtus quod forte occasione tribuit alicuius dicitur ut am. pro
 cadem se habent ad aliter & aliter, nam gratia quod dicitur
 & tribuuntur tanquam ista. & 2° principio ad radicem Charitatis
 u. tanquam potest & pro principio ad agendum ordinato, sicut
 una vultus, ratio u. q. 1. cognitio tribuit aia & ista, sed dicitur

ne delectatio, metus pro quod in definitione a theologis addi solet in
 motu, uoluntatis, hoc fit est aliqd inde gignens, nec semp fieret ab
 solute uia est ut patet exemplo B. phyg. & angelorum, qd licet gra
 uent illis in nulla in deliberata uoluntate subest, tunc in ca
 teris qd uoluntatis fieri recte docet suar. l. 3. de auo. c. 4. & alij
 qd in uoluntate ista seu motio in qua actualis est gra
 gistera dicitur gignit ad effectum uoluntatis in physica ad moralia sed
 alliciendo mutando, & opponendo obta ueluti de ueriori phisicis
 suppono, qd negat istum physicis in uoluntate agere, qd qd in gra
 saltem nota tenet faciant seip. Mol. & uoluntatis alij: Gallam.
 u. c. 13. & Ber. tom. 1. opus: 9. c. 2. qd physica actio ne fit
 uant gra loquor de in deliberato motu uoluntatis in delectatione
 ista uoluntatis

3° dicitur cogitatio sape in superna alio sed in uoluntate
 a quodam intente u. g. in duarum tangitur miseriae pau
 rebus, sunt in superna alio quoad modum de fine, quia pro
 ad beatitudine sua uoluntatis eas dirigit impellit a. earum sem
 per se solo immediate sed salinde mediato & utando mentis
 per alia media & ratijs ut per geiones, & exempla bona aliorum
 ratione, prout librorum uarijs casus & aduersitates; neq. tunc
 pro sed sola motio uoluntatis uoluntatis arguta perficere ad ob
 uoluntatis, qd cogitatio pia per uoluntatis in uoluntatis & ad ob
 seruatijs uoluntatis impellens in uoluntatis lege uoluntatis sumpta, sed de
 adiuuantijs ad obta & motijs, qd uoluntatis mouet altamen hoc ipse
 diuina gra est.

Quartur qd an diuisione gra in uoluntatis de ad
 uiuantem in operantem & Cooperantem inuenientem &
 subsequentem spectent ad actualis in an. & ad habituales gra
 & quomodo inter se distinguant. & breuiter. 1° qd de uoluntatis
 uoluntatis & habituales ut alij uoluntatis & ut se in uoluntatis ardo
 uoluntatis: proprie in uoluntatis diuisiones nisi actualis gra. 2° qd uoluntatis
 a quibusdam inter se distinguant, a deo, pro singulis suas diuisiones
 uoluntatis esse qd uoluntatis ut in uoluntatis uoluntatis. 2. & 14. de gra
 operantem & uoluntatis; uoluntatis motiua dicitur & suar. l. de
 auoluntatis c. 5. uoluntatis q. 3. pu. 5. Ber. tom. 1. opus: 9. c. 2. Tam
 q. 1. dub. 2. & alij de mente Aug. c. 17. de libero arbit: a
 quo diuisione gra in operantem & Cooperantem inuenta est nulla nisi
 motijs aut saltem ratijs difficia agnoscent inter illas diuisiones
 qd tam Cooperantem qual inuenientem gra uoluntatis a uoluntatis

in fine gra. d'us aperire n' p'one, grantiunt p'p' nominatim
 aug. l. 83. q. 98. & l. 1. ad simplicianum q. 2. & alibi citaty
 a Bell. c. 11. nec n' c. 7. & in de corruptioe & gra ubi dicit
 in istis oibus gra. dari & tunc n' eis perseverare licet possent. Ave
 die definitio. Relicta in cons. Anselm. can. 15. & Trid. sess. 6. c. 13
 & r'as est r'as q'as & r'as uult o'is saluos fieri q'as memini q'm in se
 go negat gram sufficientem, q'as quis popes saluati tu q'as
 certul' q'as damnatos & reprob' n' habuisse sa. gra. q'as ha
 bebant saluati, alia n' fuissent damnati. tu q'as adam & inno
 meri alij habebant q'as gram q'as ut stare & perseverare
 potuissent, n' tunc aut o'is perseverarunt q'as n' fuit officap
 aliud. q'as tunc habuissent hanc gram ut op' ut sup'p'is o'ibus
 o'is uoluntas & n' detentibus & r'as uult q'as p'ueniendo me
 diate uel immediate, maiore tunc uni q'as alteri p' suo bene
 placito largit' semp' q'as ad noua p'ita uicanda n' tunc semp'
 ad quersidnem q'as non semp' necesse est & experia q'as
 sed p'm certis temporibus q'as illi sic plantu' est tam esse hanc
 g'asione o'ibus facta alij n' male accipiant de gra. sufficie
 ti p'ui cois rest' sufficienti p'p'is & p'p'is sumpta ac
 affirai. Ap'ly a. h'ic de adultis, nam paruulis alia media
 a' h'ic p'parata p'nt licet sa. media q'as ob defectu' seru
 dara' e'as r'as uult uel app'ly uel app'lyari p'nt de quo
 n' tracti de baptismo & fusi tan. q. 12. du. 2. Bell. l.
 2. de gra. c. 1. & seq. & Galaz. nunc de affirai gra. qua
 dari ut indubitatu' dari & apud Har. sup'p'no & op' p'lyt.
 supra q'as aliquid audiamus.

quarta 6. q'as quo q'as gra. efficax & a' sufficie
 ti dist' n' qual' & p'p'is p'p'is ne Calu. & Luth. q'as n' nes
 gotio p'lyt. & gra. o'is hois libera' arbitriu' p'cludunt de
 quo n'isa p'p'is p'p'is de q'as d'ite gra. efficax & q'as
 p'p'is d'us p'p'is p'p'is sunt, & cauenda, 1. a. p'p'is
 efficax gram in p'p'is q'as a' p'p'is seu motione p'
 d'it' minante hois uolunt' tanta hui' & imp'p'is ut oblat
 gra. auxilio hois n' p'it g'asire, p'p'is de istis aiunt gram effi
 cae p'p'is r'asem gra. actualis ni' e'is (q'as in cogitac' seu
 morali quada' motioe p'p'is & uolty & uolty & uolty) ad huc
 includere alia quada' fluentem p'p'is diuinitu' immissa
 ual' ita conp'p'is uolty ut o'is p'p'is p'p'is

uolunt ad aspiciendum, uelut hanc opinionem falso 1° laborat
 fundito factum quod error absolutam uoluntate de actione & offi-
 cio posteriori, creatura liberae & definitio determinata, &
 decretor habeat si. n. hoc est ut uideat quomodo & rati-
 onem fore auctoritate aut non oia certo & inevitabili fato ueni-
 rent, prout de re: nomina tribuit, gratia ut non uideat, cui libere
 arbitrio consistere tollit. n. indiffinitam uoluntate quod falso putant
 ad libertatem non regit et ad unum determinat, idque a uoluntate in-
 dependet, ita utposito illo auxilio determinante uoluntate non
 potest non agere, quare opinio hanc in his tunc posita non immerito
 graui & asseruata a Bell. c. 12. & alij Theologis notat, non mirum
 quod uel uade sit uel errore salu: & facti: uel ab eo parum di-
 stant ac ideo grauius ab eodem Bell. Cardinalis Matarenâ d.
 p. 3. n. 9. tan. q. 2. dub. 3. alijsq. reijcit & refutat. 2°
 opinio esse gratiam efficacem nihil distinctum hinc a sufficiente
 nisi quod illi per uoluntatem uiam a seorsus & beat. u. d. illi, prout
 de officia gratia consistere: tunc in genere de coopacae horum, & gratia
 officia dicitur tunc ab euentu quod per uiam coopacae effectu
 applicatis sed hanc opinionem in altero extremo sita. n. nimis
 perit, imo nihil gratia officia relinquit, sed totum quod
 debet hinc humana uoluntate tribuit, ni quo uia nimis
 ad Pelagianorum, semipelagianorum sententiam accedere. 3°
 tollit eam distinctionem gratia quae uia in efficacia &
 inefficacia. 3° aliena est opinio a sententia S. Aug. c. 8. de p.
 de. 8. imo ipsius scripturae quae passim indicat Paulinifalli-
 bilitatem huius gratiae esse ut a nullo daretur eadem, quoniam
 ipsa cor emolliat quod certe ad ipsam gratiam non ad uoluntatem
 nam: spectat licet hanc absolute positam respiciere. 4° con-
 tit funditum & destinatio a S. Aug. tradita quae certe de infalli-
 bilitate uoluntate a libera uoluntate horum pendet: & hoc potius sibi
 potest adscribere sua questione, quae gratia diuina adeoque
 ipsa desormeretur a reprobis. & de sua questione gloriari pos-
 set itam gratia iam non esset gratia, imo hanc gratiam non cadere sub
 merito. Quae quae oia manifeste falsa sunt & in scriptura
 5° denique hanc opinionem a reprobis in uero Claudio Aquilinae sec. ma

Porro proposito huius peculiari decreto anno 1613. 14 Decemb.
 ael. Soc. vnam dicitur impbata nichibita & gloria nobis pferri
 pta opus ura licet apud Tan. hic q. 2. du. s. ep. quo obitu
 hic et iudicia fori p de veritate vna pntia vna gratuita
 & pdestinacionem supra desinat. 3a itaq. media vera
 & cois Theologoru sentia est quam supra in ma de pdestin:
 a. s. suppositumay & q in pdesto Soc. vna decreto tractenda vel
 datur. & pferibilis in his pntis q. gram efficacie ut sic in pproie
 talem a. pfficiente destinata. ep. in pcepti a solo dicitur se
 ni actu. & hoc est quus pcepti ep. vbi liberi arbitrii vocanti
 gra consentientis effectus fori. sed in ipso actu. hoc est ep
 p. ipsius gra, seu q. a gra est. et prout abstractis ac in pnt
 deat. se h. a coop. aae liberi arbitrii. 2o. hanc a. efficacia
 huius gra. iasq. diffia a pfficiente pfficit in ui qua da mora
 li. infallibilitur efficiendi pntis. qua vum gra h. u qd
 intrinsece pntis pntis n. aae in pntem pfficit pntis. sed
 extrinsece. quus pntis infallibili fia pntis media qua dicit
 ante libera fia n. ois decreto ab aeterno infallibilitur
 pntis hanc pntis pntis pntis & tali gra pntis pntis. pntis
 de gra pntis duo includit p. p. pntis pntis pntis pntis
 vntem intentione seu pntis dandi qdam qua media
 te illa fia pntis pntis pntis pntis pntis. 2o. quod ep
 p. circumstantia quas hoi pntis pntis pntis & in obis h
 pntis fia deli gra: quod sic ulterius pntis de pntis
 in pntis ab aeterno pntis n. h. absolute pntis pntis
 pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 quod pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 qua pntis apud theologos pntis ep. dicitur tract. 1. q. 1. a.
 10. 3. cognovis tale pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 tempore immisra pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 tempore datur. fuit pro libera hanc vel illa pntis pntis pntis
 cu devent dare. da qua pntis cu talibus & talibus
 circumstantiis fore pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 more. ut alia daturus fuisset cogitacione si pntis pntis pntis pntis
 in futura pntis. de hic atq. pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 & ipsius datur & gra pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis
 cogitacionem dare. voluit. quod atq. pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis pntis

sed aliam tale in qua licet hominem vel ex malitia vel negli-
 gentia non fuerit. Propter quod videtur sufficere in se; de suffi-
 cienti gratia. Et hoc sententia fit exposita in suis et suar.
 l. 3. de laupilijs Joas Maldar. de gratia q. III. a. 3. du. 10
 memb. 1. & 4. Tan. q. 2. dub. 6. & regis pall. c. 12. ubi
 ex scripturis s. Augustino ac multis rationibus fusi refutata
 est illa sententia tandem hanc viam ex eodem Aug. & script.
 gladius. Regis ca. & sententia q. ut dixi ab ipso soc. via
 hinc inferat de decreto ministerialium imo prohibibile que publi-
 ce a soc. via Theologis Romae coram summis Pont. Constante
 eo decreto defensa fuit & quod re ipsa esse fore fuerat q. notant
 media via in hoc a. & 2. ex hinc casus via in praesenti
 & multis probant vel via est apud suar. Mald. Tan. II. c. 10.
 u. ex Aug. de p. de h. 55. c. 11. 20. & de gratia (hinc 15. 29.
 30. 45. & de lib. arb. c. 9. & 21. l. 2. j. duas regis palog.
 c. 8. & 9. de persequ. c. 7. 17. 18. & alibi passim ubi
 proprie dicit ipsa & gratiam quam gratia est in se ab eo quod
 voluit hoc vocari divina cooperatio officium Dei quod
 faciat ut infallibiliter faciamus. Idem Aug. ipse probat ex
 multis scripturis q. nunquam vult hoc sed divina gratia de
 misericordia vocat nam, imo et quod quod a se peruenit
 adhibent, item q. dicunt nos solum propositum best vocator
 esse ut Rom. 8. & 9. Eph. 1. & 2. Tim. 1. & alibi q. ab
 quibus in nota de gratia d. Ex quibus hinc quod gratia est
 eas de sufficienti in hoc se distinguat sed in in soloprese
 videtur quod illa ob liberum hominis cooperationem effectum habeat
 aliter liberum arbitrium hominis quod ad gratiam referret. quod
 est q. apud a. Cor. 4. nec tunc est in sola & ipse sumpta
 gratia quo ad interiorum factum seu quod in se apta est officium
 effectum, quia ut fit de gratia sufficienti ipse officium sed in
 hoc quod gratia officium est in actu. ante presentem volentis
 sic talis cooperatio seu cooperatio, & cum talibus cooperatio datur
 ut quibus hinc infallibiliter praedicta talis homini fore congru-
 am, & effectum habitura ut ipse ex casu aut necessitate sed

in singulari de A favore peccat, faciens u. carcat tu ggruis
 illis idcirco tuis favore. illo, q. qua postquam puidu d'vov
 ca effectu habitura. Ma p'p'edidit. Et q' hoc ipso coroll: quoad
 z'les, Ma acceptas, efficand fle de iudic' feru p' de quibunda
 alioru modis loquendi circa p'ntem difficultem. Acnt respon
 deri quada partibus p'ntantur: ut an gra efficax semp e'
 infallibil: habeat effectu, itom an p' d'nde gram pot' unus
 querti alter n' d'om R ad p' affirm: si que gra efficax p'prie
 de z: illo modo accipiat non est n' p'p'ri' sola p'ntite grae
 quis da se fener op p: p'p'ri' p'p'riat' ad opus bonu' d'g'f'iti;
 nec quis ab euentu t'm effectu h'it sed quis substat diuina
 p'p'riat' media: ut dixi e' quis p'v' infallibilit' p'nt' h'ic et
 nunc suo gram habitura p'p'riat'. ad alteru u. e' R affirm:
 si de gra seu auxilijs gra loq' uelimus p'nt' p'nt' p'nt' p'nt'
 entem, q' tali modo gra d'i t'm n' p'nt' p'nt' p'nt' p'nt'
 accipiat gra efficax eo modo quo dixi, nam tunc d'f' n' p'nt'
 su d'ic' p'nt' cu' gra efficaxi p'nt' n' querti aut n' p'nt' p'nt'
 re p'nt' t'm implicat cu' cu' gra efficaxi n' querti, aut n' p'nt'
 uerare s'nt' ulla liberi arb: uolunt' q' oia d'g' p'nt' fle op
 z' q' de infallibilit' p'nt': gratuita d'nta p'nt' tract. i.

ARTICULVS III^{us}

De Necessitate Gratia diuina.

Quaestio potest fieri procedit de actuali gra seu specialis au
 xilij tamet' modo de habituati, q'us hoc ad actus p'p'ri'
 naturales genit' sua s'nt' necessitas. Constat a. hoc Gra necessitas
 n' hoc, quod post adu' p'nt' t'm p'nt' tu volta' sic vulnerata
 s'nt' ut sine gra ac spali auxilijs d'nt' n' pariu' uel nihil prope
 possit efficere m'nt' eoru, q'ae ad salutem spectant. Itaq' ut h'ic
 necessitas appareat, ostenda' per aliquos g'nt'ias. p. q'uid n' p'nt'
 r. q'uid n' p'nt' sine gra d'nt'. p'nt' p'nt' n' notanda' est z'plius
 q'nt' opera seu actiones n'ras de quibus q'nt' au' eas sine gra possi
 mus, sicut n'ales ac ciuiles ut ambulare, sedere, t'gere r.
 morales, ut ieiunare parentes colere, z' filijs uirtute moralium

finis utli auxilio per A. hoc qd orig. & pelag. indubitate obtine
pbatu supra q. de petri 1. a. 9. con. 3. illud qd Mahom: semper u
tu est

Contl. 4. a. Nihil hō nō finē virtute fidei. sed et sine auxilio
spati emare qd p̄cepta moralia nōnulla urgeat tentatio qd certa
q̄ labi. Cal. Remu. p̄li 2. pod. j. dī p̄vō remuneratōe offotūia, q̄th
niras a dīdicando cō dōmō, q̄ finueunt p̄vōm dōn nō interfuerūt in
fantes habuerūt. q̄sch. 29. Ep̄ocritui Nabuchodonosoris donauit vō p̄p̄
lia Agyptiorū dō quos i. op̄i seruierit in bello casto q̄ Pyrios: talia opa
utiq̄ bona erant, nam iustus et sapiens p̄vō nec solas nec p̄mota
op̄a remunerari. r. dē dōerūt p̄p̄ nominatim Aug. falso ab ad
uterarijs q̄ se ait: nam l. de ff. iustia sub fine q̄ aplō j. Con. 7. ai
nubere. bona ē; de sp̄a dō l. am. c. 39. q̄da opa v̄huciorū laude
mereri (sūt nō se) licet magna p̄vōm v̄vōm malo fine: ab ijs fias
ibid. a. r. sup̄ illud Rom. 2. gentes q̄ legem hōt aut q̄ dā tū fa
cta vel legimus vel nouimus, vel audiuimus, q̄ p̄m iustia regerā
nō sūt iustigare nō p̄m q̄, sed et merito recte q̄ laudam; ubi q̄ iūm
ut dō Aug. vel scripta vel alij p̄p̄ dī dī de hēnt de bonis moralib
nō p̄fē sed meritoria ad pietem et salatem pertinet. 3. tale
op̄i morale nō hō malia a fine, ut p̄vō, et hō nō ali utiq̄ p̄ in
fē ut placeat p̄vō vel ob alia fine op̄i honesti, ut q̄ dī v̄vō
q̄ deest nec ab op̄ante, alia dēem: ab auaro data cōt auaria, deinde suff
tūentor proportionatū est opus p̄vō rādonali, q̄ hūc nō ali est hēnt
agere. Et loquimur de fleubus p̄p̄tis ut miseret paup̄s, quare alij tu
q̄, fa p̄vō Calh. nō sp̄em diffidentor, dī dī sunt, vel j. de diffidentibz opibz
bonis, vel r. de opatorij, seu meritorij ad vita aterna, hāc. 4. dēnt
grāa, vel r. de grāa qua requunt, loquunt, latē q̄ quouit dī dī. Dōmō
gratuito et p̄vō nō ali q̄ dūto, vel 4. de p̄vō opari v̄vō dī dī
et p̄vōto nō a. glō p̄vō de opibz p̄fē moralib bonis, nec l. dī
but nec de diffidentibz, sed dōna fleubus, et de grāa p̄p̄ie sumptā

Contl. 4. a. Nihil hō ē sine grāa vel speli auxilio, aliqua rābe p̄vō p̄
diligere, nō glō. p̄vō illo et optimo amore sup̄ oīa sed iustō et
nō ali sūt, q̄ hō dilectio nō ali, et nō ali v̄vōm aequomodo, nec
dī dī, sūt ut amare p̄vōm nil aliud est, quā paratū ē p̄vōre ali
qua p̄p̄to flā, bene tempore, et cōtra tentatōe, et hō fieri p̄vō
dī dī. deinde ut conc. arad. (an r. et Tūd sēs. 6. an. 3. locat

nos n' pōe sine spūs s. adiutorio credere, sperare, diligere ut opor-
 tet, & ut iustificatio generalis hoc ipso modo dicitur alio quodam modo
 minus perfecto & M. diligere pōe sine grā pueniente; dicitur qd hō
 pōit nunc qd n' pōit sine spūs s. auxilio grā uideam
 Concl. 5. Non sicut hō mysteria fidei credere nec quae ad salu-
 tatem aut ad salutem spectant seipso cogitare cui uelle libet, pōit
 grā auxilio spūs s. qd pōit qd uobis qd n' credunt, qd dicitur
 nobis qd nō pōit puenire ad me, & fidei hōc hōc puenire ad pōit
 nisi datus ei fuerit à patre meo, & nisi pōit hōc dicitur, quod pōit
 scriptura ab aduersariis obtinere. & idē dicitur pōit (Tud. pōit. 5. 1. 3,
 arcaos. can. 5. & 9. & pōit pōit definiunt sine spūs s. grā n' pōit
 credi, diligere, & pōit oportet qd quo pōit arcaos ad hōc ut pōit
 mysterio pōitiamur, aut aliq. meritoria ad uita uoluntate pōit
 amur sicut oportet, regul. 5. pōit obtinere ut arcaos credamur, illud
 cē a dōro uelatum aut ad salutem pōit. & qd pōit uia uel
 mitor credamus nihil de uelatis dubitemus & mori malim
 quae qd fidei n' adhibere. 5. ut dicitur pōit uia pōit hōc à pōit
 quada inclinatio & humili affecta credamus aut opemur. & hōc
 fieri ut pōit nisi obtinere ab infallibili caā uelante arcaos
 uoluntate procedere, nisi illud. Maffrey, & uoluntate saluati n'
 pōit impellat ad credendum, quae oia sine auxilio pōit
 fieri nequeunt. Adde 3. quod pōit ut uoluntate sine fidei ser-
 uia creatā ad uia determinata nimirum ad ea sola obtinere
 uoluntate & colenda, qd pōit sensus imotopone, nihil n' n'
 uoluntate nisi cognitum ab intellectu n' que uel nihil in
 uidit, nisi pōit fuerit in sensu: itaq. ad cognoscenda & no-
 tenda ea quae altioris sunt ordinis opus hōc alia fidei pōit
 mine fortiori optime ad dōro qd opus lumen pōit, de n' qd
 alia pōit qd dōro dari pōit meritoria idē qd grā n' dōro
 item initia fidei pōit saluati qd nobis dōro, nec dōro pōit
 reliq. pōit dōro uia pōit saluati fieri qd absurda & qd scripta
 uoluntate sunt. Quae obiter pōit pōit qd qd dōro & dōro, pōit n' n' pōit
 quae nos credere, aut pōit ad salutem pōit opari mysterio modo
 hōc qd fidei hōc n' a pōit oportet, & pōit pōit uera fidei uoluntate,
 & meritoria ad uita.

privatus natus. qd in diaboli laqueis irretitus occu-
 bat suba huius Pontif: et sic apud Bell Jan. Vargi:
 et alios: quibus addde peculiare ad hoc orate. Eritas ut illa
 ad am. Inie. huius tua nocte salua iure, ut ad nullu
 declinemus pntu, itum uerfus ille. huius in adiutoriu qd
 nois pmitte solitus, unde radsuniz finis uinbu, huius
 uinu pccat n opus est tam solitib pccat ad intoniu d r
 uas de uinib illigra pro agere, uino et gloriari possemus
 fortitudo et pnta manus nea fuit mihi hanc uirtutu, qua
 ab eubis et pnta ufu item pntura et sic upo angust.
 in aliena fuit, et hider nihil diffit: hanc loquut. n. de
 Tent: n. pnta uel de uell: in alio pnta uel de pnta uni
 ere u. nuda et languida est pnta: uel de gra nimis
 huius pnta

Cont. 2. n. qd huius in statu nuda corrupta abiq,
 spali angustis gra diuina diligere drom et tangunt hanc
 amara amore perfectis, seu uadli per pnta ita cu
 s. h. 20, corde qd huius et quoda pnta quon uirtu
 one uirtu oibus catholis et sic huius Melancho: ad sal
 so ut apparet. huius in ois de amore pnta qua n. finis n
 ullus drom uadli est huius de amore impuatali merito
 uita uirtu, aut pnta oportet nuda huius modo uirtu de
 fide est. et huius arao: can. 2. et 20. Tunc pnta: et can.
 6. drom diligi n pnta abiq, qua pnta: nudo. pnta golo p.
 de Rom. 5. Charitas est huius est in uirtu, uis per
 huius pnta. Datus est nobis ad Gal. 5. fructu pnta et Cha
 ritas est. Charitas a uero pnta uro. 2. Ion, et Charit
 tar et drom est. huius ha scriptura. de pnta huius a
 more n. de uadli loquut. huius scriptura n. drom
 uo nos debemus distinguere nudo memodum huius se
 qual aut alia pnta huius in uirtu. et pnta et
 huius arao: ubi et sine distinct: aut pnta pnta huius
 et diligere drom huius c. 2. huius huius a drom
 huius adiuuante nudo diligere drom. 3. ad f.
 huius de pnta oia diligenda drom, et ut autore nuda re
 quid carita affectu huius adiuuati adiuuati qd oia qd drom repit
 mans et pnta uirtu oia at huius n. pnta huius gra
 huius alia pnta pnta nuda uirtu implere oia mandata.

... sine potō vivere q̄ absurda sunt.

Concl. 10^a n̄ potest sine grā dēt mereri vitam
eterna p̄m s̄ grā dēt vita eterna, q̄ actus hūm
sōlz nōa uolūbz dicit: n̄ fuit p̄portio nōi ad sine f̄p̄
nōa uolūbz dicit:

Concl. 11^a n̄ p̄ hō sine sp̄li auxilio grā se p̄
parare ad grā sanctificātibz q̄ licet ad hanc grā
habitualmente talia habitualis n̄ regit aliaz daret p̄p̄
n̄ infinita regit t̄ actualis. Tūc d̄ conuertit nōi ad t̄
s̄ q̄artomur f̄p̄ 6. Nemo p̄ uenire ad nos nisi p̄ m̄
fidelit̄ dēt, itōm sine nōa n̄ uolūbz ad uolūbz dēt
q̄ ad salutem p̄stant, ut op̄ se p̄parare ad sanctificātibz
colliḡ d̄ a dēt q̄ nō p̄parat nō ad salutem uolūbz
sicut dēbet queri ad p̄p̄m t̄m̄m̄ sine uolūbz dēt
p̄ fieri sine sp̄li auxilio grā, nōa cū p̄p̄m dēt
dēt p̄t oīd ad uolūbz dēt nōa uolūbz ad uolūbz dēt
nisi a p̄ agente.

Concl. 12^a nō p̄ hō sine sp̄li grā auxilio uo
lūbz p̄stine dignit̄ p̄ p̄m̄ uolūbz, et ideo resurgere a
t̄m̄m̄ dēt de f̄le p̄p̄m̄ p̄lagi: rō q̄ licet nōa f̄p̄m̄ p̄
p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
f̄onatu t̄ ad d̄ quod p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
justificātibz) n̄ p̄t p̄ nōa f̄p̄m̄ reducere sine alioz dēt
auxilio quod est grā

Concl. 13^a n̄ p̄ hō sine grā uitare oīa p̄tā
sēu Mort: sēu p̄ca: p̄t. p̄t q̄ dēt p̄tā grā nōa sēu
n̄ p̄t oīa p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
oībz antipodalibz ut hachoz p̄batw: Controuersia t̄ h̄
est quāz nōa p̄tā cū grā dēt p̄tā uolūbz p̄p̄m̄
gast uolūbz dēt de mort: Luth: a. r. 2. et 3. nōa dēt. Cal:
2. ḡst. 2. Melanch: a. 6. p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
de oībz dēt ven: p̄lagi: dēt p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄ p̄p̄m̄
nōa sit

Concl. 14^a p̄t cū grā dēt uolūbz oīa p̄tā Mort:

200

perseverare in grā iustis: definit in varijs & q̄
 pelag. & aduise a. i. d. s. c. 23. s. Augustini
 & de grā dicitur q̄ p̄fectio iustificationis nō aliter
 nā luce. q̄ntū dicitur aduice ut p̄ mūere. & p̄
 nosos perseverare. filia hō alibi apud Thell. & Theo
 logos rāo est q̄ habemus thesaurū istū (Grā) in
 s̄is sublibit & Co. 4. ut sublimitas sic uirtutis & q̄
 ut dicit nobis. sunt a innumera, q̄bus hoc uas mentis
 uel diffingit pot̄ & grā efficit, nō si longiori tēp̄
 pore pot̄ accepta iustitia ueritatis, infirmitatē & a mon
 caro mūdū, p̄tēgū illa ebra, & tuer nosq̄ n̄ cēt
 uimia hō q̄ nō nōa corruptio m̄bebla igno
 rāo ut nobis uia sit directio & p̄fectio diuina

ARTICULVS IV^{us}

De causis grā et nō quis de acce
 ptā grā certus esse possit

Quatuor potissimū est de habituali grā hīc ut plurimū
 & actuali quatuor
 Quatuor a. 1° de Causa efficiēte, physica, Morali, iustis
 instrumenti; 2° de fili exemplari finali; 3° de material
 diel & quomodo grā p̄ducit; ad uale ut spectat di
 spōd 4° in quālis rā ad grām regit; 5° an hō solū
 uirtutis nōa tam dicitur hīc pot̄ hōa tandem &
 rāe subli grā addēda q̄ iūergrā nū grā de s̄e iū
 nōa dicitur hō certus sit.

Concl. 1^a q̄ grā tam actuali quā habituali Causa
 efficiens physica p̄p̄tis est solus deus; Moralis u. ac mo
 ratoria Thōa finis. Habituali u. grā causā efficiens instrū
 mentali; physica q̄nta q̄le est humanitas (hūc sepa
 rata sunt facta & materialia) u. applicans s̄c grā rāo dicit
 nōa; grā p̄uendū sunt tu hōis tu angeli mediante p̄c̄
 que nōi p̄tōo uerbi & factōu nōa s̄. Th. 1^a q̄. 11. quoad
 alī p̄tōo: q̄o de s̄c & Trīn s̄c. 5. c. 7. & q̄tōo
 1° p̄fol. 83 grām & gloriā dabit dñs, quā grā, ait

aug. in hanc p. nisi de qua apud dicitur gratia dicitur in eo quod
 facta est gratia dicitur in me ualua n. fuit. Romo gratia nobis e. par
 a. ad. p. r. e. p. b. e. aliis scripturis e. Justificatio e. remissio
 ne. p. t. o. i. e. s. o. l. i. s. e. r. o. d. i. b. u. n. t. e. p. a. i. a. e. t. c. e. p. o. s. u. t. d. e. l. e. c. t. o. i. n. i. s. t. i. s.
 et s. o. i. m. p. t. a. d. e. q. u. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. e. d. i. c. t. u. r. R. o. m. 3. e. t. 8. u. n. d. e. s. p. e. c. t.
 d. r. o. s. q. u. i. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. 1. q. u. e. n. o. t. a. e. s. t. q. u. a. c. u. g. r. a. t. i. a. f. i. t. p. r. a. s. t. a. n. t. i. o. r. i. u. s.
 q. u. o. d. l. i. b. e. t. d. n. s. c. r. e. a. t. u. r. h. o. s. p. e. i. l. l. a. q. u. o. d. a. m. m. o.
 d. e. d. e. i. f. i. c. i. e. n. t. i. a. p. r. i. m. o. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. e. n. i. s. i. a. b. e. n. t. e. m. e. r. e. d. i. t. o. q. u. o. d. e. s. t. p. r. o.
 2. q. u. e. e. s. t. e. x. p. r. e. s. s. i. o. d. e. f. r. u. c. t. u. e. s. t. i. n. T. r. i. d. l. c. i. t. e. t. q. u. e. s. t. i. o. n. e. g. r. a. t. i. a.
 a. i. n. d. e. o. s. p. h. i. b. e. n. e. d. i. c. t. u. r. n. o. s. i. n. d. e. b. e. n. e. d. i. c. t. u. r. s. p. i. r. i. t. u. a. l. i.
 i. n. C. r. i. s. t. o. n. i. q. u. o. h. a. b. e. m. u. s. r. e. d. e. m. p. t. i. a. e. d. e. q. u. o. f. e. q. u. a. m. o. r. i. n. a. a.
 d. e. p. r. o. a. r. t. i. u. r. u. t. i. e. t. d. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. l. i. o. r. i. n. i. n. j. u. d. i. c. i. a. l. i. C. a. g. r. a. t. i. a.
 i. n. m. o. d. o. d. e. f. a. c. i. e. n. t. i. a. q. u. e. e. s. t. q. u. a. e. t. 5. q. u. e. g. o. l. o. r. e. t.

CONCLUSIO C. a. s. i. l. i. u. s. g. r. a. t. i. a. e. s. t. i. n. s. t. a. n. t. i. o. r. i. u. s. p. e. r. s. e. g. r. a. t. i. a. e. p. e. r.
 p. l. a. r. i. u. m. e. s. t. g. r. a. t. i. a. s. e. u. j. u. s. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. f. i. n. a. l. i. s. s. i. m. p. l. i. c. i. t. u. l. t. i. m. a. p. r. i. m. a.
 u. n. d. e. d. e. a. t. i. b. u. s. u. t. C. a. t. h. s. o. s. i. t. T. r. i. d. l. c. i. t. e. t. q. u. e. s. t. i. o. n. e. g. r. a. t. i. a.
 i. n. g. r. a. t. i. a. i. s. s. a. p. e. r. s. e. s. i. m. p. l. e. x. g. r. a. t. i. a. n. o. e. s. t. a. l. i. a. p. a. r. t. e. s. e. t. a. t. i. a.
 f. i. l. i. 2. q. u. e. p. a. r. t. e. R. o. m. 8. q. u. a. n. d. e. d. i. s. t. i. n. c. t. u. i. g. r. a. t. i. a. f. a. c. i. t. i. m. a. g. i. s.
 i. n. f. i. l. i. i. s. q. u. e. d. e. f. i. n. a. l. i. s. p. r. o. m. i. s. s. i. s. i. n. T. r. i. d. l. e. t. q. u. e. t. u. r. q. u. o. d. i. s. t. i. n. c. t. u. i.
 p. l. u. r. i. u. m. d. e. q. u. o. n. u. n. d. e. s. e. r. v. a. t. e. s. u. p. r. e. m. u. o. i. n. u. n. d. e. r. e. m. f. i. n. e. n. o. p. r. o. u. n. d. e.
 o. i. a. q. u. e. s. e. m. e. t. i. p. s. u. o. p. a. t. u. r. e. s. t. a. n. t. i. u. s. t. u. i. s. i. s. q. u. e. e. s. t. C. r. i. s. t. i. a. n. i. u. m. c. r. e. a. t. u. r.
 r. a. r. i. t. f. i. n. e. e. s. t. u. t. q. u. a. i. o. i. a. p. r. i. m. o. g. e. n. i. t. u. s. f. a. c. i. t. u. r. e. t. a. d. C. o. l. o. s. i. u. n. d. e.
 p. r. i. m. o. g. e. n. i. t. u. s. a. b. c. r. e. a. t. u. r. a. q. u. o. n. i. a. i. n. i. s. t. o. g. r. a. t. i. a. f. a. c. i. t. u. r. u. t. q. u. o. d. i. s. t. i. n. c. t. u. i.
 o. i. a. q. u. e. i. s. s. u. e. t. i. n. i. s. t. o. c. r. e. a. t. u. r. a. p. u. n. d. e. g. o. l. o. r. e. t. 1. q. u. e. 2. u. b. i. d. e.
 e. s. t. p. l. e. s. t. e. g. i. s. q. u. a. r. o. s. a. n. h. o. s. a. l. o. n. u. a. l. i. o. r. u. h. a. b. i. t. u. u.
 s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. i. a. s. i. n. f. i. l. i. o. a. c. t. u. s. f. i. c. i. e. n. t. i. a. p. r. i. m. o. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e.
 a. c. t. u. s. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. e. s. f. i. c. i. e. n. t. i. a. l. i. s. h. a. b. i. t. u. i. s. m. i. n. u. s. p. e. r. f. e. c. t. i. u. n. d. e. l. e.
 g. l. e. s. i. n. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. i. b. u. s. i. t. e. m. a. n. p. a. b. s. o. l. u. t. a. e. s. t. p. o. t. e. s. t. a. d. a. r. i.
 f. a. c. i. e. n. t. i. a. c. r. e. a. t. u. r. a. q. u. o. d. p. o. t. e. s. t. e. s. t. p. r. i. m. o. g. e. n. i. t. u. s. g. r. a. t. i. a. q. u. a. d. o. i. a. h. i. a. p. r. o.
 p. r. i. e. t. i. m. o. c. o. r. u. s. N. e. q. u. e. t.

CONCL. C. a. s. i. l. i. u. s. g. r. a. t. i. a. e. s. t. i. n. s. t. a. n. t. i. o. r. i. u. s. p. e. r. s. e. g. r. a. t. i. a. e. p. e. r.
 o. i. a. a. i. a. n. e. s. u. p. r. a. p. r. o. b. a. u. i. t. e. s. t. c. u. i. u. s. a. i. a. p. o. t. e. s. t. a. d. a. r. i.
 i. n. g. r. a. t. i. a. p. r. o. m. i. s. s. i. s. f. i. n. e. o. r. d. i. n. a. r. i. a. s. q. u. o. d. l. e. g. e. m. a. b. a. i. a. t. u.
 q. u. a. d. a. f. a. b. r. i. c. d. e. p. e. n. d. e. t. e. s. t. s. e. c. u. n. d. u. m. h. a. n. c. c. o. r. o. r. e. s. u. n. d. e. r. i. o. r. e. s. p. e. n. t. i. a.

gratia
 non
 fieri
 dicitur
 ordine
 dicitur
 p. t. o. i. e. s. o. l. i. s. e. r. o. d. i. b. u. n. t. e. p. a. i. a. e. t. c. e. p. o. s. u. t. d. e. l. e. c. t. o. i. n. i. s. t. i. s.
 et s. o. i. m. p. t. a. d. e. q. u. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. e. d. i. c. t. u. r. R. o. m. 3. e. t. 8. u. n. d. e. s. p. e. c. t.
 d. r. o. s. q. u. i. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. 1. q. u. e. n. o. t. a. e. s. t. q. u. a. c. u. g. r. a. t. i. a. f. i. t. p. r. a. s. t. a. n. t. i. o. r. i. u. s.
 q. u. o. d. l. i. b. e. t. d. n. s. c. r. e. a. t. u. r. h. o. s. p. e. i. l. l. a. q. u. o. d. a. m. m. o.
 d. e. d. e. i. f. i. c. i. e. n. t. i. a. p. r. i. m. o. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. e. n. i. s. i. a. b. e. n. t. e. m. e. r. e. d. i. t. o. q. u. o. d. e. s. t. p. r. o.
 2. q. u. e. e. s. t. e. x. p. r. e. s. s. i. o. d. e. f. r. u. c. t. u. e. s. t. i. n. T. r. i. d. l. c. i. t. e. t. q. u. e. s. t. i. o. n. e. g. r. a. t. i. a.
 a. i. n. d. e. o. s. p. h. i. b. e. n. e. d. i. c. t. u. r. n. o. s. i. n. d. e. b. e. n. e. d. i. c. t. u. r. s. p. i. r. i. t. u. a. l. i.
 i. n. C. r. i. s. t. o. n. i. q. u. o. h. a. b. e. m. u. s. r. e. d. e. m. p. t. i. a. e. d. e. q. u. o. f. e. q. u. a. m. o. r. i. n. a. a.
 d. e. p. r. o. a. r. t. i. u. r. u. t. i. e. t. d. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. l. i. o. r. i. n. i. n. j. u. d. i. c. i. a. l. i. C. a. g. r. a. t. i. a.
 i. n. m. o. d. o. d. e. f. a. c. i. e. n. t. i. a. q. u. e. e. s. t. q. u. a. e. t. 5. q. u. e. g. o. l. o. r. e. t.

ad hoc indifferens ut hoc aut illud potest agere vel refragere, quod fere
 probat de libertate adhibita per et raris de lib. r. r. sicut a. nes
 agitur esse riles ut ubi dicitur ita et raris de nois riles qd li
 bertat fat. Contrarietatis seu preferantia qd qd de dubia aut
 pluribus per hoc aut illud velle, seu eligere, volunt vel malit. r. r.
 Contradictionis, raris seu quod dicitur qd qd unum idemq
 it velle aut n velle, servare pms n servare pms pms pms pms
 ad libere arb. spectat, ita ut qui n in pms. p. n coate sed de pms
 bare agat ut pms hoc aut illud de multis, vel unum eligere aut velle
 gere, velle aut n velle, ut pms verba definitionis mediant.

4° itaq. dicitur eligendi vel reppuerdi aliqd huius in verbis
 indistincte libertate preferantia et dicitur eligendi. ut sit unum
 aut pluribus ad pms pms pms pms pms pms pms pms pms
 latius sumit pms, aut pms unum, ut verba raris pms indistincte libere
 tabere qd dicitur per dicitur qua ut dicitur, ut huius idemq. arripit aut n
 arripit.

5° de aliqd con qd ad fine gduant. Nisi nisi dicitur libere
 arb. dicitur quod n est ipse pms, sed media ad fine nam dicitur ut
 pms n pms pms pms libere arbitrii et quod glio pms pms qd
 pms a. circa media verba raris pms pms lib. arb. verba n pms
 est circa media, tam pms pms pms pms pms pms pms pms pms
 boni appetit, tam pms pms pms pms pms pms pms pms pms
 gant.

6° deniq. dicitur qd dicitur ad sui gloria data, ut simul
 origine et fine de pms lib. arb. in quo pms pms gloria
 et pms pms pms pms ut opponere pms. r. r. hanc de defini
 tione lib. arb. qd pms pms pms pms pms pms pms pms pms
 pms ut quis potest agere, vel n agere, Nam bene vel male a
 gere, et qd dicitur unum pms alio eligere, pms ut velle ut n
 fit ad unum determinata sed indifferens ad opposita pms et qd dicitur
 hoc est unum idemq. pms pms vel n: ut. addit quod de pms
 a. r. dicitur in pms raris ad libere arb. ut facta pms pms pms
 iam determinate pms velle ad huc debet manere indiffi
 ens, hoc n implicaret in adiecto sed pms modo ante determi
 nationem pms pms ut de qd ubi dicitur nulli habes et qd lib. arb.
 pms sed infallibile pms pms pms pms pms pms pms pms pms
 unum velle.

eaq' primarij, tu ut fundtu, et ueluti inuicem iustia uis
 refulg' ad iustificandem ac ita suo modo, i. uel dispositiue
 real' fundamentaliter, seu radicaliter, aut intraliter hui' pot'
 fides iustificare, ea tñ sola minime iustificat, aut ad ius
 tificandem sufficit. 1. p' fassid' à Tris. pass: 6. i. q. nec qm'
 p' est, cu' sine fide (1. Heb. 11.) impossibile sit placere Deo
 nec plus qua' hanc partem p'bant hareticora arg'nta ex se
 p'ntur et p' p' fide iustit' allata. 2. q. p' ibid' post alia
 antiqua definita est, q' Lutheru' Calv. et aliq' sequaces Hare-
 ticos passim, qui ueluti primariu' fidei p'ca' a'ulu' p'ca'
 ho'iem sola fide iustificari qu'nt p' fide iustiam (ubi ap'
 prehendi p' quo uerore' ilgende

Nota. q' per fide' hic n' algere hystoria' qua' deunt cre-
 di, q' in scriptura' narrantur, nec fide' miraculoru', qua'
 miracula fiunt sed fide' p'missionu' canig' n' uel' m, qua' u'li
 p'missionu' ser' uerent' sed sp'lem qua' definiunt c'fiducia'
 sp'li' misericordie d'is, quauis aliquis p' p'missione' sibi in sp'e
 applicans credit p'ca' sibi p' Chru' dimissa' e. et q' d'one' p'ca'
 fide' illa' p' illa' sp'li' misericordia' fiducia' iustificare n'
 aliquid q'de' (saltem salu'ist'ie, nam Lutheru' q'nt' aliter
 d' aliter loq'it' quod fides id' faciat, uel o'fuerit' p' modu'
 ca' efficiens, uel fide' quod fides illa' p'ca' q'nt' q' iustit'
 sit, sed quod iustificat sola dispositiue, tu' ant' h'ca' d'it' d' ca'
 l'ia, faciend' nimiru' ut h'ca' f'ca' t'ctus tu' g'ent'ie' seu gl'ia'
 quent' p' g'ent'ie' u'ria' semel accepta'. Veru' p'ca' q'nt'
 quos fides t'ctus alios d'p'at' ad iustifi'ca' d'ca' u'g'ita' n' sit
 inanis illa' & nuda fiducia' misericordia' de' remissio'
 p'ca' p'ca' q' sola fides n' iustificat' p' d' ip'ora' hareticorum
 fund'ca' nihil credendu', aiunt, nisi scriptu' adde' nec aspe-
 rendu' in re m'ca' ad salu'and' spectante, qualis est iustifi'ca'
 sed nusqua' in sacris l'ris scriptu' est quod sola fides iustifi-
 cet nam hom' q' p' quo mod' argumentant' n' h'ca' p'ca' sola
 nisi in sacris l'ris scriptu' est quod sola fides iustifi-
 cent n' h'ca' Calu'ista', sed ip' p'ca' Lutheru' p'ca' de' h'ca' h'ca'

Lutherus aiebat tñ sic uolo sic iudeo & ego doctor suę dē dō
 sed nec ex illo loco nec alio id colligi non poterit. Cum
 potius scriptura gr̄ia docent de p̄b̄r̄ fide alia requir̄t
 nam eul: 10 dē q̄ sine timore op̄ n̄ poterit iustificari, &
 timor dñi expellit p̄tā. prou. 18 q̄ sperat in dño sanabitur
 1ª Joa. 3 q̄ n̄ diligit manet in morte ab. 3 p̄ntem
 n̄ dē queritmini aut debeat p̄tā uia, sicuti q̄ nulli op̄
 istis soli p̄tā iustificatio adscribit̄ ita nec soli fidei poterit ad
 scribi, nec dñi p̄tā uim iustificandi ad fidē n̄ ad illa p̄tā
 dare hoc n̄. fugiu calat ego nam scriptura equalē de h̄is
 ac de fide loq̄t̄. 2^a p̄tā fides illa iustificans p̄tā h̄a
 rector̄ q̄ ea quā quā credit̄ sibi p̄tā dimissa ē at im
 pliat hanc iustificare q̄ p̄tā n̄ dē. credit̄ tibi dimissa
 p̄tā q̄ n̄ hanc fidei actum p̄tā dimittenda sunt aut dimitt
 tunc! an dode simul instanti p̄tā dimissa dimitti et
 dimittenda, adeoq̄ simul p̄tā p̄tā et futurū ē q̄
 q̄ absurdus. 3^a si sola fides iustificaret p̄tā n̄ dē
 iustus sibi gr̄am sp̄s sancti negaret, & liberū arbitriū
 nesciret, & alia dōia ut timore, charitatem & negligeret
 tñ n̄. sonat parā sola, sed sequens op̄ q̄ ip̄s aduocarios
 q̄ n̄ dē gr̄am sp̄s sancti requirit nec liberū arbitriū
 nec alia p̄tā dōia excludunt; adde q̄ inconstans p̄tā loq̄t̄
 tur q̄ ad p̄tā sufficientem op̄ fidei arḡum. 4^a si ip̄s
 impletur ut iam hoc hanc illud dicant q̄ sibi n̄ sola
 illa fides sibi an meritorie an effuenter, an dē p̄tā
 n̄ dē uelatiue cōt̄ iustiam de q̄o uir̄ p̄tā p̄tā.

Obijciunt Rom. 11. arbitramur hōie iustificari p̄
 fidem sine operibus, & seros q̄ iustificat uoluntate
 op̄ fide, & p̄tā p̄ fide n̄ & op̄ibus & n̄ uicquam
 reperiri h̄ sola. 2^a q̄ apl̄s excludit op̄a à iustificandē
 a loq̄t̄ de oībus oīo sed de ip̄s q̄ fide & gr̄am antea
 duntaxat p̄tā de op̄ibus legis, in q̄bus iudai falsō iustit̄
 fiducia habebant, absq̄ fide in C̄rtē, n̄ a. de op̄e gr̄a qua

videm sequuntur, ubi et fides excludit, nam et ipsa opus
 ex fidei, videm et de justificatione abraham per fidem
 rom. 4. abundantem mem. apli 11. 11. q. de gentilibus loquens,
 negat qd opibus ante fide factis iustificari: vide aug:
 1. 1. prad. 7. 7. eodem loc. sensu dicens sunt qd qd unum,
 subinde excludit alia opa et fidem sola commendare, igitur
 in opa (q. excludunt) solius liberi arb: ante fidei gra
 facta.

Obj. 2. scilicet. suppositura de justificatione et petora
 remissione loquens solius fidei meminit luc. 2. fides tua te
 saluam facit. Joa. 1. dedit eis filios. Quid fieri hnt q. credunt
 in noie iei. Joa. 5. q. credit in filiu eius hnt vita aeterna
 et alibi. R. 1. et in alijs 11. fieri mentione vel solius timoris,
 vel sui, vel dilectionis ut sit ex vno argto, nec tñ ppa fides
 excludit q. a pari scilicet fides ponit sine illis, nec illa
 ppa censura sunt excludi. 2. q. et addit hnt in luc.
 et credit hnt et filius, vnt de quo nuntiant qm gloriant
 aduersarij, n de justificatione sed de miraculosa sanctorum
 igitur vnt multa filia loca ab haeret. inaniter raitata.

Obj. 3. multa scriptura aiunt iustificari eos q.
 credunt ut rom. 10. et q. credit in illu n. fidelis aut:
 11. et q. credit iustificat quod et ipse sequentibus docent
 q. sola fides iustificat. Neg. Cons. requirunt fide, sed va
 sola n. sufficit sic et qm gratis diuimur iustificari n. ppa
 alia opa excluduntur quasi nos iustificamur sine illis
 nec aliter qua trunores aliquis nos habeant, nam si fides
 ides n. obstat quo minus gratis iustificemur qd ex gra du
 mur nec alia dispates et merita obstat, qd et ex graa
 pueniant. qd loquunt de iustificatione p. ad qualia
 sunt opa fidei ante adentia, prouide nemine p. hnt
 nisi vel in illis, vel in suppositura alicubi reperire, parla et
 elupua tm, qd cuiusq. aut opa hnt p. hnt sumpta aut
 ante fidem et graa facta n. ppa legi simpli sola fide
 iustificare nisi aut hnt p. hnt hnt hnt. Quibz q. hnt hnt hnt

ad hoc illud fac: 2. uideat quia ex opibus iustifi-
cat hō, et ex fidei tū fidei. 3. fide opibus mortua
est.

CONCLUS. 2^a Pars Justificationem fidei uerae res
inipio peccatorum, ita ut peccata n̄ remaneant, quasi sōmo
do regent, et n̄ impotent, sed uerera tollant, Hebraei
ex. 15. fide in Prō. 1. c. 3. Gal. 3. ni antidoto et 4. Jud. 19. luth.
16. 1. et scriptura 3. dicit hōiem lauare, et sup. niuem
teallant. psal. 50. nos mundari ab oibus iniquitatibus,
ab oī peccato et sanguine. Chri. 1. Joa. 1. et Exod. 37. nos
ablui. 1. Cor. 6. Jeat. 1. peccata in gremio maris leuici
michea 7. item tū distare ab hōie qm̄ distat otus
ab occidente psal. 104. dakeri tanqm̄ nubem aut ne-
bula. Ja. 4. phauriri. Heb. 9. tolli. 2° plū si peccata
re ipsa n̄ tollantur, sed tū togant iustia. Chri. tan-
qua pallio, ut aiunt hō iustis filis erit sepulchris deat
libatis, qua foris parent oibus speciosa, intus uerō sunt
plena opibus mortuorum, et oī spuriciā, adeo qm̄
hīa uia meri pharisaica et id. item seq. nos non
lauare solas in sanguines agni ā uinculis et catenis
peccatorū, n̄ solui aut liberari, n̄ tā uulnera n̄ curari
aut sanari, sed tū obtopi ne uideant, nos n̄ uicis-
rari, aut offensitari p̄ grām, sed uerera adhuc peccata
mortuorum in peccata n̄ misē ni celo q̄ delenda fore, et
iniquatos nos illuc introire, et multa plia q̄ sunt
q̄ scripturas us ostendit. nec. 1. 1. c. 15. q. 1.
et uere q̄ in metamorph. 3. Jac. 1. Rheing. 3. ni
nil opertat, sed oia nuda et aperta sunt oculis. Heb.
Heb. 4. qd̄ q̄ peccata ni gremio dicit et facta sunt, aut si
facta n̄ sunt, qd̄ ni gremio dicit iustis. quomodo aut
uicis et pōm̄ m̄: sicutem. sap. 14. ois est p̄ro m̄
pius, et impietas dicit. 4. deniq. peccatum est p̄
uāo iustia, item peccatum orig. s̄m̄ h̄ar. est caui-
tas mentis, grauitas hum. uāa, auersio ā d̄o uer.

manfionem apud nos fidei, nos in Christo & Christo in
 nobis manere. Ita ut & sine intrinseca sanctifica-
 tione minime diu sine fieri; quibus confirmatio
 solo adde nra salut. q. (sicut ipse se sui immemor) op-
 portet l. de reformatio. eadem uera iustitia ut nra
 q. regeantur sicut quia simul donemur in ha-
 rente iustitia, quod donu aut e firmu & permanens
 ut quo quereat sic donu fidei, spei & charitatis &
 iust. r. 1. & r. & alibi apud grec. q. r. citat. quo
 si ita sit uti reuera ego q. n. in harent & p. a-
 nens iustitia dat qua n. iustificet. argu. q.
 scripturis ut Rom. 5. p. unum obedire. iust. q. iustitia
 mur. & 1. cor. 1. Christi factus est p. nobis iustitia
 & cor. 5. ap. 4. & alibi pler. n. pbant quam
 Christum e. ca. meritoria nra iustitia & gloria
 nullo u. modo solum quasi per Christi iustitiam iusti-
 ficamur, aut quasi ea delusi s. a. a. nobis im-
 putat; taceo quod aliu s. iustitiam e. uiam iustitiam
 efficiuntur iustitia iustitiam. iustitiam nram iustitiam e.
 illud n. istud scriptura ait, sed o. n. d. n. p. p.
 s. iustitia n. s. iustitia s. iustitia s. iustitia s. iustitia
 impetrat nobis gratia uel est exemplar uiam iustitiam
 iustitiam, n. h. iustitia.

ARTICULVS III De Merito.

Meritum dicitur quia sanctificantis in quo causa efficiens a merito
 alio aliud est de merito iustitia, aliud de merito, cui s. iustitia
 debet de iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia
 p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia
 de iustitia, h. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia
 de iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia
 de iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia & p. iustitia

q ad ipa bona opera questant sibi desideranda.

CONT. 7^a. Datur aliq. hoc uerū de proprie dicitur Meritū seu meritoria opa hōsp. p. arborū, ex de fide m. f. r. d. 1. q. 5. can. 72. q. 7. h. r. e. de meritorū r. c. i. e. n. t. e. p. l. i. p. r. o. p. r. i. e. d. a. t. h. o. i. m. e. r. i. t. o. m. a. r. p. m. i. n. i. s. d. e. l. y. p. m. i. n. i. s. m. e. r. i. t. a. o. p. a. d. e. r. o. p. q. u. o. d. p. r. o. p. r. i. e. q. u. a. m. e. r. e. t. d. e. p. m. i. n. i. s. p. u. n. d. c. o. r. r. e. l. a. t. i. o. n. e. m. e. r. i. t. i. p. o. s. t. o. l. u. n. t. p. o. n. i. t. u. r. a. l. t. e. r. u. t. h. u. i. p. l. i. h. e. n. : e. g. o. p. e. c. c. a. t. u. r. u. s. d. e. m. e. r. i. t. o. e. t. t. a. m. a. g. n. a. n. i. m. i. s. t. o. l. q. u. a. b. u. n. d. a. n. t. i. b. u. s. p. m. i. n. i. s. b. o. n. a. s. i. b. i. t. h. e. s. a. u. r. a. s. M. a. t. i. s. m. e. r. i. t. o. d. o. c. u. m. c. o. p. i. o. s. a. e. s. t. i. n. e. c. e. l. i. s. e. t. c. i. o. q. u. a. r. e. c. i. p. i. t. p. p. h. e. t. a. m. i. n. n. o. t. e. p. p. h. e. t. a. m. e. r. i. t. o. m. a. c. c. i. p. i. t. d. e. i. b. e. d. e. d. e. r. i. t. u. n. i. q. u. o. d. m. i. n. i. m. i. s. i. t. i. b. u. s. c. a. l. i. q. u. a. s. q. u. i. d. a. n. t. i. p. l. e. t. m. e. r. i. t. o. m. M. a. t. i. s. r. e. d. d. e. r. e. u. n. i. c. u. i. q. p. r. o. p. r. i. e. o. p. a. p. r. o. p. r. i. e. q. u. i. s. q. u. o. d. p. r. o. p. r. i. e. m. e. r. i. t. o. m. a. c. c. i. p. i. t. e. t. p. r. i. m. i. q. u. a. r. e. p. r. o. p. r. i. e. q. u. a. m. e. r. i. t. o. m. i. l. i. t. u. c. o. r. o. n. a. j. u. s. t. i. a. j. a. c. o. b. : i. p. r. e. s. t. u. u. r. i. q. u. i. j. u. s. t. i. f. i. c. a. t. u. r. a. t. i. o. n. e. m. q. u. o. n. i. a. i. n. p. r. o. b. a. t. e. f. u. e. r. i. t. a. c. c. i. p. i. a. t. c. o. r. o. n. a. m. m. i. t. a. t. e. C. o. n. f. i. r. m. a. t. u. r. q. u. a. p. o. t. u. t. a. b. h. o. i. e. m. a. l. o. t. i. n. i. c. i. t. o. u. t. p. a. d. u. n. t. o. p. o. b. o. n. a. i. t. a. a. t. b. o. n. o. e. t. i. n. i. s. t. o. b. o. n. a. p. a. d. u. n. t. e. i. n. i. s. t. o. i. l. l. u. d. M. a. t. i. s. n. o. n. p. t. a. r. b. o. r. b. o. n. a. m. a. l. o. t. i. n. i. c. i. t. u. f. i. e. r. e. d. e. J. o. a. n. n. i. s. q. u. i. m. a. n. e. r. i. t. u. e. t. e. g. o. i. n. e. o. h. i. c. f. e. r. e. f. r. u. c. t. u. m. m. u. l. t. u. m. f. u. q. u. o. d. i. n. t. h. o. i. e. j. a. n. t. s. a. f. f. i. c. i. e. n. t. i. a. p. r. o. p. r. i. e. b. o. n. a. e. t. r. e. t. a. o. p. a. d. e. i. n. i. m. i. t. a. m. p. r. o. p. r. i. e. m. p. o. l. l. a. t. p. o. a. d. e. n. a. s. e. u. o. p. a. c. u. l. i. n. a. b. o. n. a. p. r. o. b. a. t. i. o. n. e. q. u. o. d. p. r. o. b. e. n. e. e. t. r. e. t. a. t. i. o. p. a. d. e. i. : a. t. q. u. a. l. i. s. o. p. a. e. f. r. u. c. t. u. b. o. n. i. h. u. i. c. r. a. c. e. m. e. r. i. t. i. p. m. i. t. t. i. t. u. r. i. s. i. s. p. m. i. n. i. s. m. e. r. i. t. o. e. t. c. o. r. o. n. a. u. n. t. i. a. q. u. o. d. l. l. c. c.

Obiectum 7^a. Omnia opera nra sunt pta p. q. 5. q. 7. quali p. q. u. a. n. t. m. e. a. t. u. r. a. u. n. q. u. o. d. j. u. s. t. i. t. i. a. n. i. l. m. e. r. e. n. t. i. s. a. n. s. f. a. r. g. u. e. n. t. u. r. e. t. a. l. i. o. q. u. o. d. f. i. l. i. o. s. f. i. t. u. m. e. s. q. u. o. d. q. u. e. r. e. n. t. i. a. p. p. e. t. i. t. u. h. o. i. n. i. s. t. i. f. i. c. a. t. u. r. u. r. ; d. e. n. i. q. u. o. d. J. o. b. : i. n. o. i. b. u. s. h. i. s. n. o. p. e. c. c. a. u. i. J. o. b. l. a. t. i. s. f. u. i. s. i. c. o. r. : q. u. o. d. n. i. l. m. i. l. i. g. e. r. u. s. f. u. i. t. e. t. c. : 7. s. i. u. p. o. r. a. a. c. c. e. p. i. t. i. s. n. o. p. e. c. c. a. t. i. s. q. u. o. d. f. u. p. l. i. c. i. t. p. l. e. q. u. o. d. d. e. c. : c. : 10. q. : 1. J. o. a. n. n. i. s. u. : l. c. l. o. q. u. o. d. n. i. p. e. r. s. o. n. a. p. e. t. i. o. n. u. m. t. e. d. e. e. o. t. e. r. n. i. s. p. a. r. i. f. i. c. i. s. a. c. j. u. s. t. i. t. i. s. q. u. a. s. e. t. h. r. i. s. i. n. i. p. h. a. r. i. s. a. i. s. d. u. l. g. a. u. i. t.

Obje. 8^a. Haec uerba ut est beatitudo nra dicitur filiis q. m. e. r. i. t. o. r. e. d. i. u. r. e. f. i. l. i. a. t. i. o. n. i. s. s. e. u. a. d. o. p. t. i. o. n. i. s. q. u. o. d. r. e. s. t. i. t. u. e. n. d. o. e. t. m. e. r. i. t. o. e. t. p. r. i. m. i. s. u. n. d. q. u. o. d. p. r. o. m. e. r. i. t. o. d. a. t. u. s. p. l. t. l. l. c. c. a. d. o. p. t. i. o. n. i. s. u. n. d. h. a. r. e. d. i. t. a. s. q. u. o. d. p. r. o. p. r. i. e. e. l. e. c. t. i. o. n. a. l. i. s. p. r. o. p. r. i. e. m. i. n. o. s. e. m. (h. a. n. c. a. a. d. o. p. t. i. o. f. i. g. n. a. t.) g. r. a. t. i. s. d. a. t. u. s. e. t. i. b. o. a. n. d. e.

radem eadem beatitudo dei & nobis dari ex gratia & misericordia, sicuti & propter opera non sunt merita, nisi facta in gratia & gratis dei, tamen & hereditas pro merito dari potest (Matth. 10. natus deus filius meruit ex parte nostra sui ad Philip. 2. licet caelestis & iure filius habet ut

Obij. 30. Matth. 20. & Luc. 17. dicimus cum nostris operibus fieri invidiosus quod ipsi nil meremur. Ex priori loco servat inuoluntate dei quod non precepta, de servat in talibus gratia non plura meriti posteriori loco deus quod servat quod precepta, sed si ignorans est, ut licet plura possit tunc si fatiat nisi precepta, quod huius non deest, gal meritis licet nil operum faciat, et ex hoc loco obvia colligitur quod si hanc: possibilitas servandi precepta.

CONCL. 2. Merito de congruo & de indigno de antiquitate inter se non quod precepta, illud ex gratia & decenter obtineat plura, istud vero de iustitia precepta, quod si pro parte nulla iustitia nisi ex debito nobis obligat, ista. v. nra part sunt sed in hoc quod meritis de indigno ista plura obtineat, ut id ualeat suo ad aequum, Galtono pro dicto est, congruo u. deficiat ab hac aequalitate, habet tunc proportionem ad aliquam dignitatem ut si puerenti dno mendicanti de illa ipsa pilula hanc tollat, non meretur dignum plura, nisi deo u. si congruo est, ut illi aliqua remuneratio fiat, ita si puer & dno illuante ex erret opa bona non quod de digno meretur facultatem deest tunc si congruo est, ut terro requirit. eius conatu ac uiciniora salutis media ipsam in sancti tatem seu gratiam largiatur. Ex quo obicitur quod hanc de congruo in largibili gratia dicitur potest mereri pro gratia sancti suantem non a. de indigno, tamen eius augmenta gratia que meriti potest de quo potest

CONCL. 3. ad meritum in causa sua ut opus sit meritorium nostrum requiritur status uiciorum, seu ut quis ad hunc sit in hunc uita iuxta illud & cor. 6. Erit nunc tempus acceptabile & ad Gal. 6. Dicitur tempus habemus, operemur bonum, quia post hanc uita cessant opera meritoria tendere

spiritualia, cuiusmodi in sp^u sunt 1° gr^a actualis. 2° gr^a habitualis, seu sanctificans. 3° augmenta gr^a. quiper-
severia in gr^a usq^{ue} ad fine vite. 5° beatitudo celestis;
verusq^{ue} nota

Nota 1°: quod beatitudo celestis, item augmenta gr^a habi-
tudo cadat sub merito n^{on} tm de g^o g^o sed et de g^o digno, q^{uod} de fide
gr^a u. habitualis qu^{ia} ex p^{ro} p^{ro} h^{oc} h^{oc} f^{er} iustus, de g^o g^o tm car-
dit sub merito merito. n. de g^o digno supponit statu gr^a.

Nota 2°: 1° gr^a actualis seu p^{ro} p^{ro} auxilij n^{on} p^{ro} cadat sub
ultra merito de g^o g^o q^{uod} est de g. 1. a. 2. merito. n. e
not supponit illa gr^a tm tantum p^{ro} p^{ro}. 2° 3° aut p^{ro} p^{ro}
not actualis gr^a cadat sub merito de g^o g^o Math. 5. habenti
labit, et abundabit. p. bene utenti dabit gr^a ulterius. an u.
not gr^a sub merito de g^o g^o cadant dicit Res: Regat Vosq^{ue}:
volu^{er}it opt p^{ro} p^{ro}. G^o d^o u. actualis qu^{ia} h^{oc} a p^{ro} p^{ro} resurgit q^{uod} p^{ro}
ante lapsu factis nec digni nec g^o g^o possumus mereri, q^{uod}
oia merita p^{ro} p^{ro} per subsequens p^{ro} p^{ro} mortificaverit
exch. 18. si auerit se iustus a iustitia sua omnia p^{ro}
nitia eius n^{on} recordabitur tamen reuifecit gr^a de ista
reuiuifecit merita.

Nota 3°: perseverantia gr^a finalis cadit sub merito de g^o
gr^a quod ultra est ad a. de g^o g^o merito est affir: Res:
tes multi p^{ro} p^{ro} est q^{uod} in legimur. n. quod a. 88 post uita die
bene transacta in ult^{imo} ago ne desistere, q^{uod} n^{on} fuerit facta si
de g^o g^o meruerit p^{ro} p^{ro} nihilominus tm hoc n^{on} obstante
in n^{on} p^{ro} p^{ro} est finaliter perseverare, uel n^{on} p^{ro} p^{ro}: laborant.

Nota 4°: nota n^{on} sibi tm sed et alijs p^{ro} p^{ro} mereri de g^o g^o, mo-
et q^{uod} q^{uod} sibi n^{on} p^{ro} mereri ut a. gr^a actualis reparatio
nem post lapsu n^{on} tm de g^o g^o. si quidem h^{oc} p^{ro} p^{ro} p^{ro}
nem aliud est de Christo, qui nobis g^o g^o meruit ac
gr^a i^ust^o illius est aliud n^{on} u^{er}al^{is} fuisse p^{ro} p^{ro} ut p^{ro} p^{ro}
u^{er}anarel, mereret, tamen auctores, recti addunt p^{ro} p^{ro}
not^o potuisse nos redimere de quo alibi; hanc de gr^a de me-
rito dicit de ut sua gr^a mere g^o p^{ro} u^{er}, ubi u^{er}al^{is} u^{er}al^{is} p^{ro} p^{ro}
petas a laboribus a g^o u^{er} u^{er}.